Fakulta informačních technologií, VUT v Brně Ústav počítačových systémů

Úloha č.

Personální počítače, technická péče, cvičení

Analýza dějů na rozhraní RS 232 C

Zadání:

- S využitím logického analyzátoru PHILIPS PM3655 proveďte sledování a analýzu dějů na rozhraní RS 232. Pro účel měření využijte zapisovače ARITMA 0512, který je připojen k počítači přes rozhraní RS 232.
- 2. Zapojte analyzátor PHILIPS PM3655 prostřednictvím pomocného přípravku a vhodně nastavte jeho parametry (časovou základnu, spouštěcí podmínku, apod.)
- 3. Proveďte nastavení parametrů sériové komunikace podle specifikace zapisovače ARITMA 0512.
- 4. Ověřte na analyzátoru, zda přenos probíhá skutečně podle uvedených parametrů a změřte: délku bitového intervalu, délku přenosu jednoho znaku a vypočtěte přenosovou rychlost ve znacích za sekundu [znak/s].

Rozhraní RS232

Signály rozhraní

Pin	Signál	Směr	Popis
1	CD	IN	Data Carrier Detect Detekce nosné. Modem oznamuje terminálu, že na telefonní lince detekoval nosný kmitočet
2	RXD	IN	Receive Data Tok dat z modemu (DCE) do terminálu (DTE)
3	TXD	OUT	Transmit Data Tok dat z terminálu (DTE) do modemu (DCE)
4	DTR	OUT	Data Terminal Ready Terminál tímto signálem oznamuje modemu, že je připraven komunikovat
5	SGND	-	Signal Ground Signálová zem
6	DSR	IN	Data Set Ready Modem tímto signálem oznamuje terminálu, že je připraven komunikovat
7	RTS	OUT	Request to Send Terminál tímto signálem oznamuje modemu, že komunikační cesta je volná
8	CTS	IN	Clear to Send Modem tímto signálem oznamuje terminálu, že komunikační cesta je volná
9	RI	IN	Ring Indicator Indikátor zvonění. Modem oznamuje terminálu, že na telefonní lince detekoval signál zvonění

Poznámka: signály rozhraní RS232 byly navrženy s ohledem pro komunikaci s modemem. Pro účely této úlohy bude stačit omezení pouze na signály RXD, TXD.

Sériový komunikační protokol

Jedná se o asynchronním typ komunikace, která vždy začíná sestupnou hranou (tzv. synchronizační hranou). Dále následuje Start bit, Datové slovo, Paritní bit a jeden nebo více Stop bitů. Stop bit nastaví vždy komunikaci na původní úroveň, ve které zůstává až do následující sestupné hrany a dalším Start bitem. Před započetím komunikace je důležité, aby se obě komunikující zařízení domluvily na přenosové rychlosti, počtu datových bitů, typu parity (sudá, lichá) a počtu Stop bitů. Pro velkou část zařízení komunikujících po sériové lince jsou zpravidla tyto parametry pevně specifikovány. Jednoduché schéma komunikace je zobrazeno na následujícím obrázku. Všimněte si, že datové slovo se posílá vždy od nejméně významového bitu (LSB).

Napěťové úrovně

Všimněte si, že pro logickou úroveň L jsou použity kladné hodnoty napětí a pro logickou úroveň H záporné hodnoty napětí.

Úroveň	Vysílač	Přijímač	
Log. L	+5 V to +15 V	+3 V to +25 V	
Log. H	-5 V to -15 V	-3 V to -25 V	
Nedefinováno	-3 V to +3 V		

Nastavení parametrů sériové komunikace

MSDOS příkazová řádka

Pro nastavení komunikace přes sériový port slouží příkaz MODE s následující syntaxí:

```
MODE <port> band=<bandwidth> data=<počet datových bitů> parity=<typ parity> stop=<počet stop bitů>
```

Příklad nastavení komunikace pro rychlost 2400 Bd, s datovým slovem šířky 8 bitů, sudou paritou a jedním stop bitem:

```
MODE com1 band=2400 data=8 parity=e stop=1
```

Pro odeslání textu pak může být použit například příkaz:

echo text > com1

Windows HyperTerminal

Po spuštění HyperTerminalu (*Start->Programs->Accessories->Comunication->HyperTerminal*) se objeví možnost vytvoření nového spojení. Nechte vytvořit nové spojení a v menu *Files->Properties->Connect To->Configuration* nastavte parametry sériové komunikace.

Příklad nastavení komunikace pro rychlost 9600 Bd, s datovým slovem šířky 7 bitů, sudou paritou a jedním stop bitem je uvedena na následujícím obrázku.

COM1 Properties		? 🗙
Port Settings		
<u>B</u> its per second:	9600	~
<u>D</u> ata bits:	7	~
<u>P</u> arity:	Even	~
<u>S</u> top bits:	1	~
<u>F</u> low control:	None	~
	<u>R</u> estore De	faults
	K Cancel	Apply

Pro pohodlnější práci s terminálem je vhodné, aby se odesílané znaky (v hlavním okně aplikace HyperTerminal) objevovaly na obrazovce. Toho lze dosáhnout nastavením příslušných parametrů v menu *Files->Properties->Settings->ASCII Setup*. Příklad nastavení je uveden na následujícím obrázku.

ASCII Setup 🔹 💽 🔀		
ASCII Sending Send line ends with line feeds Echo typed characters locally		
Line delay: U milliseconds. Character delay: O milliseconds.		
ASCII Receiving		
<u>Append line teeds to incoming line ends</u> <u>Force incoming data to 7-bit ASCII</u> <u>V(rap lines that exceed terminal width</u>		

Odesílání znaků přes sériovou linku lze pak jednoduše provést přímo zápisem do hlavního okna aplikace nebo pomocí menu *Transactions->Send Text File*.

Zapisovač ARITMA 0512

Parametry komunikace:

Rychlost komunikace:	9600 Bd
Počet datových bitů:	7
Parita:	sudá
Počet stop bitů:	1

Způsob řízení

Zapisovač ARITMA 0512 podporuje jazyk HPGL, pomocí kterého jej lze jednoduše ovládat. Jazyk se skládá z několika příkazů a výsledný program se zapisovači odešle přímo v textové podobě. Následuje seznam základních příkazů jazyka a jejich stručný popis.

IN	Označuje začátek programu
PS 4	Vybere formát papíru A4
SP <num></num>	Vybere pero v číslem <i><num></num></i> . Pokud je příkaz použit bez parametru, aktuálně použité pero se vrátí na původní místo a zapisovač čeká na další instrukci <i>IN</i> .
PU	Pen Up – nadzdvihne pero nad psací plochu
PD	Pen Down – přitiskne pero na psací plochu
PA x, y	Posune se na absolutní pozici <i>x</i> , <i>y</i> . Pokud uveden příkaz bez parametru, nastaví se v zapisovači režim pro absolutní adresovaní.
PR x, y	Posune se na relativní pozici <i>x,y</i> . Pokud uveden příkaz bez parametru, nastaví se v zapisovači režim pro relativní adresovaní.
OI	Vypíše identifikaci přístroje
OE	Vypíše poslední chybu

Následuje jednoduchý příklad programu pro vykreslení domečku:

in; ps 4; sp 1; pr; pu; pd; pr 1000,0; pr 0,-1000; pr -1000, 0; pr 0,1000; pr 1000,-1000; pr -500,-500; pr -500,500; pr 1000,1000; pu; pr -1000,0; sp;

Důležité poznámky k ovládaní zapisovače

Pokud se zapisovači nastaví jiný typ komunikace než je uveden předchozím textu, začne na hlavním panelu svítit kontrolka ERROR. Toto nastane i v případě, pokud se pokusíte zapsat příkaz v nesprávném formátu nebo neznámý příkaz. V těchto případech lze uvést zapisovač do základního stavu (resetovat) pomocí kombinací kláves *ENT*+*VIEW*.

Logický analyzátor PHILIPS PM 3655

Poznámky k ovládání analyzátoru

- Analyzátor se uvádí do chodu síťovým vypínačem, který je umístěn na zadní straně přístroje.
- Přístroj je řízen počítačem PC XT, nemá Harddisk, a proto se po zapnutí automaticky nahrává z 5¼ palcové diskety MS DOS a software pro řízení analyzátoru.
- Software analyzátoru umožňuje zobrazovat postupně pomocí kláves **F1 F8** jednotlivá menu, které nahrazují ovládací panel klasického přístroje.
- V jednotlivým menu se lze pohybovat pouze po jasově zvýrazněných políčkách a obsah těchto políček lze měnit pomocí kláves + nebo -.

Význam jednotlivých menu

- **F1** V tomto menu lze aktivovat příslušný počet vstupních kanálů zvýrazněné políčko s obsahem ON, OFF
- **F2** V tomto menu lze nastavit časovou základnu (ns, us, ms) a rozhodovací úroveň vstupních signálů. Rozhodovací úroveň je možné nastavit buď pro konkrétní technologii TTL, DTL, ECL nebo přímo hodnotou udávanou ve voltech.
- **F3** V tomto menu lze nastavit spouštěcí podmínku (Triger). Uvedením hodnoty 0 resp. 1 na příslušné bity bude analyzátor čekat na úroveň signálu Low resp. High. Zapsání hodnoty X znamená, že daný bit nebude zahrnut do spouštěcí podmínky.
- **F6** V tomto menu se tlačítkem INS uvádí přístroj do čekacího stavu, ve kterém zůstává dokud není splněna spouštěcí podmínka. (Pozn.: Pokud dojde k okamžitému zobrazení signálů, je to způsobeno zpravidla nevhodnou spouštěcí podmínkou.)
- F7 Po splnění spouštěcí podmínky se zde zobrazí signály v jednotlivých kanálech. Průběhy lze posunovat v režimu SCAN pomocí šipek nebo měnit měřítko jejich zobrazení v částech MAG. Při odečítání signálu lze použit dvou pomocích kurzorů, které jsou dostupné při změně režimu SCAN na režimy SET R nebo SET S. Pohyb kurzorů je opět možný pomocí šipek.